

Edi?ie provizorie

HOT?RÂREA CUR?II (Camera întâi)

27 aprilie 2017(*)

„Trimitere preliminar? – Lucr?tori migran?i – Securitate social? – Legisla?ie aplicabil? – Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 – Articolul 14 alineatul (2) litera (a) – Regulamentul (CEE) nr. 574/72 – Articolul 12a punctul 1(a) – Acord între Comunitatea European? ?i Confedera?ia Elve?ian? – Personal navigant – Lucr?tori deta?a?i în alt stat membru – Sucursal? elve?ian? – Certificat E 101 – For?? probatorie”

În cauza C?620/15,

având ca obiect o cerere de decizie preliminar? formulat? în temeiul articolului 267 TFUE de Cour de cassation (Curtea de Casa?ie, Fran?a), prin decizia din 6 noiembrie 2015, primit? de Curte la 23 noiembrie 2015, în procedura

A?Rosa Flussschiff GmbH

împotriva

Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d’allocations familiales d’Alsace (Urssaf), succesoare în drepturi a Urssaf du Bas?Rhin,

Sozialversicherungsanstalt des Kantons Graubünden,

CURTEA (Camera întâi),

compus? din doamna R. Silva de Lapuerta (raportor), pre?edinte de camer?, ?i domnii E. Regan, A. Arabadjiev, C. G. Fernlund ?i S. Rodin, judec?tori,

avocat general: domnul H. Saugmandsgaard Øe,

grefier: domnul V. Giacobbo?Peyronnel, administrator,

având în vedere procedura scris? ?i în urma ?edin?ei din 5 octombrie 2016,

luând în considerare observa?iile prezentate:

- pentru A?Rosa Flussschiff GmbH, de M. Schlingmann, Rechtsanwalt;
- pentru Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale ?i d’allocations familiales d’Alsace (Urssaf), succesoare în drepturi a Urssaf du Bas?Rhin, de J.?J. Gattineau, avocat;
- pentru guvernul francez, de D. Colas ?i de C. David, în calitate de agen?i;
- pentru guvernul belgian, de M. Jacobs, de L. Van den Broeck ?i de J. Van Holm, în calitate de agen?i;
- pentru guvernul ceh, de M. Smolek ?i de J. Vl?á?íl, în calitate de agen?i;

- pentru Irlanda, de G. Hodge, de E. Creedon și de A. Joyce, în calitate de agenți, asistați de N. Donnelly, adviser;
- pentru guvernul cipriot, de N. Ioannou, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de D. Martin, în calitate de agent,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 ianuarie 2017,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, precum și a articolului 12a punctul 1(a) din Regulamentul (CEE) nr. 574/72 al Consiliului din 21 martie 1972 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71, în versiunea lor modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 (JO 1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 35), astfel cum au fost modificate prin Regulamentul (CE) nr. 647/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2005 (JO 2005, L 117, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 211) (denumite în continuare „Regulamentul nr. 1408/71” și, respectiv, „Regulamentul nr. 574/72”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între A?Rosa Flusssschiff GmbH (denumită în continuare „A?Rosa”), pe de o parte, și Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d’allocations familiales (URSSAF) d’Alsace [Uniunea pentru recuperarea contribuțiilor de securitate socială și de alocații familiale (URSSAF) din Alsacia], succesoare în drepturi a Urssaf du Bas-Rhin (Urssaf din Bas-Rhin, Franța), și Sozialversicherungsanstalt des Kantons Graubünden (Casa de asigurări sociale a cantonului Grisons, Elveția, denumită în continuare „casa de asigurări sociale elvețiană”), pe de altă parte, în legătură cu o rectificare, notificată societății A?Rosa de către URSSAF, pentru neplata contribuțiilor la regimul francez de securitate socială pentru perioada cuprinsă între 1 aprilie 2005 și 30 septembrie 2007.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 1408/71

3 Articolele 13-17a din Regulamentul nr. 1408/71 figurau în titlul II din acesta din urmă, intitulat „Stabilirea legislației aplicabile”.

4 Articolul 13 din respectivul regulament, după ce instituia, la alineatul (1), regula potrivit căreia persoanele cărora li se aplică acesta sunt supuse în principiu numai legislației unui singur stat membru, prevedea:

„(2) Sub rezerva articolelor 14-17:

(a) persoana care desfășoară o activitate salariată pe teritoriul unui stat membru se supune legislației statului respectiv chiar dacă își are domiciliul pe teritoriul altui stat membru sau dacă întreprinderea sau angajatorul la care persoana este încadrat își are sediul social sau adresa pe

teritoriul altui stat membru;

[...]"

5 Articolul 14 din regulamentul menționat, intitulat „Reguli speciale aplicabile persoanelor, altele decât marinarii, care desfășoară o activitate salariată”, prevedea:

„Articolul 13 alineatul (2) litera (a) se aplică sub rezerva următoarelor excepții și împrejurări:

1. (a) persoana care desfășoară o activitate salariată pe teritoriul unui stat membru în serviciul unei întreprinderi de care aparține în mod obișnuit și care este detașată de întreprinderea respectivă pe teritoriul altui stat membru pentru a presta o muncă acolo pentru întreprinderea respectivă continuă să se supună legislației primului stat membru, dacă durata preconizată a detașării nu depășește 12 luni și dacă nu este trimisă să înlocuiască o altă persoană a cărei detașare s-a încheiat;

[...]

2. legislația aplicabilă unei persoane care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată pe teritoriul a două sau a mai multe state membre se stabilește după cum urmează:

(a) persoana care este membru a personalului navigant al unei întreprinderi care desfășoară, pe seama altei persoane sau pentru sine, servicii internaționale de transport feroviar, rutier, aerian sau fluvial de pasageri sau marfă și are sediul social pe teritoriul unui stat membru face obiectul legislației acestui stat; cu toate acestea:

(i) dacă întreprinderea respectivă are o sucursală sau o reprezentanță permanentă pe teritoriul unui stat membru altul decât cel în care se află sediul său, persoana angajată de o astfel de sucursală sau reprezentanță permanentă se supune legislației statului membru pe al cărui teritoriu se află sucursala sau reprezentanța permanentă respectivă;

[...]"

6 Potrivit articolului 80 alineatul (1) din același regulament:

„Pe lângă Comisie funcționează o comisie administrativă pentru securitatea socială a lucrătorilor migranți (denumită în cele ce urmează «comisia administrativă»), compusă dintr-un reprezentant guvernamental din partea fiecărui stat membru, asistat, dacă este cazul, de consilieri de specialitate [...]"

7 În temeiul articolului 81 litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, comisia administrativă are, printre altele, atribuția de a se ocupa de toate aspectele administrative și aspectele de interpretare care rezultă din dispozițiile acestui regulament.

8 Articolul 84a alineatul (3) din regulament prevedea:

„În cazul unor dificultăți de interpretare sau de aplicare a prezentului regulament, care pot pune în discuție drepturile unei persoane vizate de acesta, instituția din statul competent sau din statul de reședință a persoanei în cauză se adresează instituției sau instituțiilor celuilalt sau celorlalte state membre respective. În cazul în care nu există o soluție într-un termen rezonabil, autoritățile respective pot sesiza comisia administrativă.”

9 Regulamentul nr. 1408/71 a fost abrogat și înlocuit de la 1 mai 2010 prin Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea

sistemelor de securitate social? (JO 2004, L 166, p. 1, Edi?ie special?, 05/vol. 7, p. 82).

Regulamentul nr. 574/72

10 Titlul III din Regulamentul nr. 574/72, purtând denumirea „Aplicarea dispozi?iilor regulamentului privind stabilirea legisla?iei aplicabile”, prevedea modalit?ile de aplicare a articolelor 13-17 din Regulamentul nr. 1408/71.

11 În special, articolul 12a punctul 1(a) din Regulamentul nr. 574/72 prevedea c? institu?ia desemnat? de autoritatea competent? a statului membru a c?rui legisla?ie urma s? r?mân? aplicabil?, în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, era obligat? s? elibereze un certificat, denumit „certificatul E 101”, care s? ateste c? lucr?torul în cauz? este supus legisla?iei statului membru men?ionat.

12 Regulamentul nr. 574/72 a fost abrogat ?i a fost înlocuit, de la 1 mai 2010, prin Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European ?i al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului nr. 883/2004 (JO 2009, L 284, p. 1).

Decizia nr. 181 a comisiei administrative din 13 decembrie 2000

13 În temeiul articolului 81 litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, comisia administrativ? a adoptat Decizia nr. 181 din 13 decembrie 2000 privind interpretarea articolului 14 alineatul (1), a articolului 14a alineatul (1) ?i a articolului 14b alineatele (1) ?i (2) din Regulamentul nr. 1408/71 (JO 2001, L 329, p. 73).

14 Potrivit punctului 6 din aceast? decizie, „[f]ormularul E 101 trebuie s? fie eliberat de preferin?? înainte de începerea perioadei vizate; cu toate acestea, formularul poate fi de asemenea eliberat în perioada respectiv?, chiar dup? expirarea sa, caz în care poate avea un efect retroactiv” [traducere neoficial?].

15 Punctul 7 din decizia men?ionat? este redactat astfel:

„Obliga?ia de cooperare la care se refer? punctul 5 litera (d) din prezenta decizie impune de asemenea:

(a) institu?iei competente a statului de trimitere s? efectueze o apreciere corect? a faptelor pertinente pentru aplicarea articolului 14 alineatul (1), a articolului 14a alineatul (1) ?i a articolului 14b alineatele (1) ?i (2) din Regulamentul [nr. 1408/71] ?i a articolelor 11 ?i 11a din Regulamentul [nr. 574/72] ?i, prin urmare, s? garanteze c? men?iunile care figureaz? în formularul E 101 sunt completate corect;

(b) institu?iei competente a statului de încadrare în munc? ?i a oric?rui alt stat membru s? considere c? formularul E 101 este obligatoriu atât timp cât nu a fost retras sau nu a fost declarat nevalid de institu?ia competent? a statului de trimitere;

(c) institu?iei competente a statului de trimitere s? reconsidere temeinicia eliber?rii acestui formular ?i, dac? este cazul, s? retrag? formularul men?ionat atunci când institu?ia statului de încadrare în munc? emite îndoieli cu privire la exactitatea faptelor aflate la baza formularului respectiv.” [traducere neoficial?]

16 Punctul 9 din aceea?i decizie prevede:

„În cazul în care dezacordul persist?, orice institu?ie competent? vizat? poate prezenta comisiei

administrative, prin intermediul reprezentantului său guvernamental, o notă care va fi examinată în prima reuniune următoare celei de a douăzeci zile de la prezentarea notei menționate pentru a încerca să concilieze punctele de vedere divergente în legătură cu legislația aplicabilă în speță.”
[traducere neoficială]

Acordul CE-Elveția

17 Articolul 8 din Acordul dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor, semnat la Luxemburg la 21 iunie 1999 și aprobat în numele Comunității Europene prin Decizia 2002/309/CE, Euratom a Consiliului și a Comisiei privind Acordul de cooperare științifică și tehnologică din 4 aprilie 2002 privind încheierea a șapte acorduri cu Confederația Elvețiană (JO 2002, L 114, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 27, p. 25, denumit în continuare „Acordul CE-Elveția”), prevede:

„Părțile contractante adoptă dispoziții, în conformitate cu anexa II, pentru coordonarea sistemelor de securitate socială [...].”

18 Anexa II la Acordul CE-Elveția privind coordonarea sistemelor de securitate socială prevede la articolul 1:

„(1) Părțile contractante convin, în ceea ce privește coordonarea sistemelor de securitate socială, să aplice între ele actele comunitare la care se face trimitere, astfel cum sunt în vigoare la data semnării acordului și astfel cum au fost modificate de secțiunea A din prezenta anexă sau normele echivalente acestor acte.

(2) Termenul «stat membru» sau «state membre» care figurează în actele menționate la secțiunea A din prezenta anexă cuprind și Elveția pe lângă statele a căror situație este reglementată de actele comunitare relevante.”

19 Secțiunea A din această anexă face trimitere în special la Regulamentele nr. 1408/71 și nr. 574/72.

20 Prin Decizia nr. 1/2012 a Comitetului mixt instituit în temeiul Acordului CE-Elveția din 31 martie 2012 de înlocuire a anexei II la acordul respectiv referitoare la coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2012, L 103, p. 51), intrată în vigoare la 1 aprilie 2012, secțiunea A din anexa menționată a fost actualizată și face trimitere în prezent la Regulamentele nr. 883/2004 și nr. 987/2009.

21 Cu toate acestea, faptele anterioare datei de intrare în vigoare a acestei decizii, precum cele aferente litigiului principal, continuă să fie guvernate de Regulamentele nr. 1408/71 și nr. 574/72, în temeiul anexei II secțiunea A punctele 3 și 4 la Acordul CE-Elveția, astfel cum a fost modificat prin Decizia nr. 1/2012, care face trimitere în continuare la Regulamentele nr. 1408/71 și nr. 574/72 „atunci când se referă la cazuri care au avut loc în trecut”.

Litigiul principal și întrebările preliminare

22 A-Rosa, cu sediul în Germania, exploatează printre altele două vapoare de croazieră care navighează pe Ron (Franța) și pe Saône (Franța), la bordul cărora lucrează 45 și, respectiv, 46 de lucrători sezonieri, care sunt resortisanți ai altor state membre decât Franța și care desfășoară activități hoteliere. Cele două vapoare navighează exclusiv pe apele interioare franceze.

23 A-Rosa are o sucursală în Elveția a cărei activitate constă în gestionarea tuturor aspectelor

privind activitatea vapoarelor, gestiunea, administrarea, precum și resursele umane, cu alte cuvinte personalul angajat pe aceste vapoare. În această privință, toate contractele de muncă ale lucrătorilor sezonieri menționate mai sus sunt supuse dreptului elvețian.

24 În urma unui control al celor două vapoare, efectuat la 7 iunie 2007, URSSAF a constatat nereguli privind asigurarea socială a lucrătorilor salariați care desfășoară activități hoteliere. Această constatare a condus la o decizie de rectificare a impunerii, notificată A-Rosa la 22 octombrie 2007, în cuantum de 2 024 123 de euro cu titlu de restanțe la plata contribuțiilor sociale la regimul francez de securitate socială pentru perioada cuprinsă între 1 aprilie 2005 și 30 septembrie 2007.

25 Cu ocazia acestor operațiuni de control, A-Rosa a furnizat un prim lot de certificate E 101, pentru anul 2007, eliberate de casa de asigurări sociale elvețiană în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71.

26 A-Rosa a contestat această decizie de rectificare în fața tribunal des affaires de sécurité sociale du Bas-Rhin (Tribunalul pentru Securitate Socială din Bas-Rhin, Franța). Această acțiune a fost respinsă prin hotărârea din 9 februarie 2011. Instanța a considerat astfel că activitatea desfășurată de A-Rosa era orientată în întregime spre teritoriul francez și că era efectuată acolo în mod obișnuit, stabil și continuu, astfel încât A-Rosa nu putea să se prevaleze de articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71, invocat în cadrul acțiunii sale, din moment ce această dispoziție reglementează situația specifică a detașării lucrătorilor.

27 A-Rosa a declarat apel împotriva acestei hotărâri la cour d'appel de Colmar (Curtea de Apel Colmar, Franța).

28 Prin scrisoarea din 27 mai 2011, URSSAF a adresat casei de asigurări sociale elvețiene o cerere de retragere a certificatelor E 101, arătând în special că aceste formulare nu ar fi trebuit să fie întocmite în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, din moment ce activitatea vapoarelor în cauză se desfășura în permanență și exclusiv în Franța, astfel încât salariații recrutați special pentru a fi afectați la bordul acestora ar fi trebuit să facă obiectul unor declarații periodice la organisme de securitate socială franceze.

29 Prin scrisoarea din 18 august 2011, casa de asigurări sociale elvețiană a răspuns la această cerere indicând printre altele că a stabilit în sarcina A-Rosa obligația de a deduce contribuțiile de securitate socială conform dreptului țării respective pentru persoanele care lucrează efectiv numai într-un stat membru al Uniunii și solicitând URSSAF, având în vedere că, în ceea ce privește anul 2007, toate contribuțiile de securitate socială referitoare la aceste persoane fuseseră deduse și fuseseră plătite în Elveția, să renunțe la o corecție cu titlu retroactiv în privința supunerii persoanelor menționate la regimul francez de securitate socială.

30 În cursul procedurii de apel, A-Rosa a furnizat un al doilea lot de certificate E 101, pentru anii 2005 și 2006, eliberate de asemenea de casa de asigurări sociale elvețiană în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71.

31 Apelul declarat de A-Rosa a fost respins în esență prin hotărârea cour d'appel de Colmar (Curtea de Apel Colmar) din 12 septembrie 2013. În această privință, deși această societate invoca beneficiul certificatelor E 101 pe care le prezentase, această instanță, după ce a reținut că astfel de certificate nu fuseseră eliberate în temeiul articolului 14 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, pe care A-Rosa declara că se fondează, ci în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a) din acest regulament, și că certificatele menționate fuseseră furnizate de A-Rosa în două loturi, primul, cu ocazia operațiunilor de control ale URSSAF, iar cel de al doilea, ulterior deciziei tribunal des affaires de sécurité sociale du Bas-Rhin (Tribunalul pentru Securitate

Social? din Bas?Rhin), a constatat c? lucr?torii salaria?i a c?ror remunera?ie f?cea obiectul rectific?rii î?i desf??urau activitatea numai pe teritoriul francez, astfel încât A?Rosa nu justificase excep?iile care îi permiteau s? se sustrag? de la aplicarea principiului teritorialit??ii stabilit la articolul 13 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71.

32 A?Rosa a declarat recurs împotriva acestei hot?râri în fa?a instan?ei de trimitere, Cour de cassation (Curtea de Casa?ie, Fran?a). Aceasta, pornind de la constat?rile efectuate de cour d'appel de Colmar (Curtea de Apel Colmar), ridic? problema dac? eliberarea unui certificat E 101 de c?tre institu?ia competent? a unui stat membru, în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, este înso?it? de efectele pe care jurispruden?a Cur?ii le atribuie în mod obi?nuit unui asemenea certificat, atunci când modalit??ile potrivit c?rora lucr?torul salariat vizat de certificatul respectiv î?i desf??oar? activitatea pe teritoriul unui alt stat membru nu intr? în mod v?dit în domeniul de aplicare material al regimurilor derogatorii prev?zute la articolul 14 men?ionat.

33 În aceste condi?ii, Cour de cassation (Curtea de Casa?ie) a hot?rât s? suspende judecarea cauzei ?i s? adreseze Cur?ii urm?toarea întrebare preliminar?:

„Efectul atribuit certificatului E 101 eliberat, în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) ?i cu articolul 12a punctul 1(a) din Regulamentul nr. 574/72 [...], de institu?ia desemnat? de autoritatea statului membru a c?rui legisla?ie de securitate social? urmeaz? s? r?mân? aplicabil? situa?iei lucr?torului salariat se impune, pe de o parte, institu?iilor ?i autorit??ilor statului [membru] gazd? [?i], pe de alt? parte, instan?elor aceluia?i stat membru, atunci când se constat? c? condi?iile în care se desf??oar? activitatea lucr?torului salariat nu intr? în mod v?dit în domeniul de aplicare material al normelor derogatorii prev?zute la articolul 14 alineatele (1) ?i (2) din Regulamentul nr. 1408/71?”

Cu privire la întrebarea preliminar?

34 Prin intermediul întreb?rii formulate, instan?a de trimitere solicit? în esen?? s? se stabileasc? dac? articolul 12a punctul 1(a) din Regulamentul nr. 574/72 trebuie interpretat în sensul c? un certificat E 101 eliberat de institu?ia desemnat? de autoritatea competent? a unui stat membru, în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, este obligatoriu atât pentru institu?iile de securitate social? ale statului membru în care se efectueaz? munca, cât ?i pentru instan?ele acestui stat membru, chiar ?i atunci când acestea constat? c? condi?iile în care se desf??oar? activitatea lucr?torului vizat nu intr? în mod v?dit în domeniul de aplicare material al acestei dispozi?ii din Regulamentul nr. 1408/71.

35 Cu titlu introductiv, trebuie amintit c?, potrivit unei jurispruden?e constante a Cur?ii, în cadrul procedurii preliminare prev?zute la articolul 267 TFUE, care este întemeiat? pe o separare clar? a func?iilor între instan?ele na?ionale ?i Curte, instan?a na?ional? este singura competent? s? constate ?i s? aprecieze faptele din litigiul principal. În acest cadru, Curtea este abilitat? s? se pronun?e numai asupra interpret?rii sau a validit??ii dreptului Uniunii în raport cu situa?ia de fapt ?i de drept astfel cum este descris? de instan?a de trimitere pentru a da acesteia din urm? elementele utile solu?ion?rii litigiului cu care este sesizat? (Hot?rârea din 28 iulie 2016, Kratzer, C?423/15, EU:C:2016:604, punctul 27).

36 Astfel, trebuie s? se porneasc? de la constat?rile efectuate de instan?a de trimitere pentru a r?spunde la întrebarea adresat? de aceasta, astfel cum a fost reformulat? la punctul 34 din prezenta hot?râre, f?r? a se prejudeca, a?adar, aspectul dac? lucr?torii viza?i intr? sau nu intr? în domeniul de aplicare al articolului 14 din Regulamentul nr. 1408/71 ?i nici aspectul referitor la legisla?ia aplicabil? lucr?torilor men?iona?i.

37 Trebuie amintit c? certificatul E 101 urm?re?te, la fel ca reglementarea de drept material prev?zut? la articolul 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, s? faciliteze libera circula?ie a lucr?torilor ?i libera prestare a serviciilor (a se vedea prin analogie Hot?rârea din 26 ianuarie 2006, Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, punctul 20 ?i jurispruden?a citat?).

38 În certificatul men?ionat, institu?ia competent? a statului membru în care are sediul întreprinderea la care sunt angaja?i lucr?torii viza?i declar? c? acestora din urm? va continua s? li se aplice propriul regim de securitate social?. Procedând astfel, în temeiul principiului potrivit c?ruia lucr?torii trebuie s? fie afilia?i la un singur regim de securitate social?, acest certificat implic? în mod necesar c? nu se poate aplica regimul celui alt stat membru (Hot?rârea din 26 ianuarie 2006, Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, punctul 21 ?i jurispruden?a citat?).

39 În aceast? privin??, trebuie ar?tat c? principiul cooper?rii loiale, prev?zut la articolul 4 alineatul (3) TUE, impune institu?iei emitente s? efectueze o apreciere corect? a faptelor pertinente pentru aplicarea normelor referitoare la stabilirea legisla?iei aplicabile în materie de securitate social? ?i, prin urmare, s? garanteze exactitatea men?iunilor care figureaz? în certificatul E 101 (Hot?rârea din 26 ianuarie 2006, Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, punctul 22 ?i jurispruden?a citat?).

40 În ceea ce prive?te institu?ia competent? a statului membru în care se efectueaz? munca, rezult? de asemenea din obliga?iile de cooperare care decurg din articolul 4 alineatul (3) TUE c? acestea nu ar fi respectate – iar obiectivele articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71 ?i ale articolului 12a punctul 1(a) din Regulamentul nr. 574/72 ar fi înc?lcate – dac? institu?ia statului membru men?ionat ar considera c? nu este obligat? s? respecte men?iunile din certificatul E 101 ?i i?ar supune pe ace?ti lucr?tori ?i propriului regim de securitate social? (a se vedea prin analogie Hot?rârea din 30 martie 2000, Banks ?i al?ii, C?178/97, EU:C:2000:169, punctul 39 ?i jurispruden?a citat?).

41 În consecin??, certificatul E 101, întrucât creeaz? o prezum?ie de legalitate a afilierii lucr?torului vizat la regimul de securitate social? al statului membru în care are sediul întreprinderea la care este angajat, este obligatoriu pentru institu?ia competent? a statului membru în care acest lucr?tor efectueaz? o munc? (a se vedea în acest sens Hot?rârea din 30 martie 2000, Banks ?i al?ii, C?178/97, EU:C:2000:169, punctul 40 ?i jurispruden?a citat?).

42 Solu?ia contrar? ar fi de natur? s? aduc? atingere principiului afilierii lucr?torilor salaria?i la un singur regim de securitate social?, precum ?i previzibilit??ii regimului aplicabil ?i, prin urmare, securit??ii juridice. Astfel, în cazul în care regimul aplicabil ar fi dificil de determinat, fiecare dintre institu?iile competente din cele dou? state membre vizate ar putea considera, în detrimentul lucr?torilor viza?i, c? propriul regim de securitate social? le este aplicabil (Hot?rârea din 26 ianuarie 2006, Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, punctul 25 ?i jurispruden?a citat?).

43 Prin urmare, atât timp cât certificatul E 101 nu este retras sau declarat nevalid, institu?ia competent? a statului membru în care lucr?torul efectueaz? o munc? trebuie s? ?in? seama de faptul c? acesta din urm? este supus deja legisla?iei de securitate social? a statului membru în care are sediul întreprinderea la care este angajat, iar aceast? institu?ie nu poate, în consecin??, s? îl supun? pe lucr?torul în discu?ie propriului regim de securitate social? (Hot?rârea din 30 martie 2000, Banks ?i al?ii, C?178/97, EU:C:2000:169, punctul 42 ?i jurispruden?a citat?).

44 Cu toate acestea, revine institu?iei competente a statului membru care a întocmit certificatul E 101 sarcina de a reconsidera temeinicia acestei eliber?ri ?i, dac? este cazul, de a retrage acest certificat atunci când institu?ia competent? a statului membru în care lucr?torul efectueaz? o munc? exprim? îndoieli în ceea ce prive?te exactitatea faptelor care se afl? la baza certificatului

respectiv ?i, prin urmare, a men?iunilor care figureaz? în certificatul amintit, în special pentru c? acestea nu corespund cerin?elor prev?zute la articolul 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71 (a se vedea prin analogie Hot?rârea din 30 martie 2000, Banks ?i al?ii, C?178/97, EU:C:2000:169, punctul 43 ?i jurispruden?a citat?).

45 În ipoteza în care nu ar reu?i s? se pun? de acord în special cu privire la aprecierea faptelor specifice unei anumite situa?ii ?i, în consecin?ă, cu privire la aspectul dac? această situa?ie intr? sub inciden?a articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, institu?iile vizate au posibilitatea de a sesiza comisia administrativ? (a se vedea prin analogie Hot?rârea din 26 ianuarie 2006, Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, punctul 28 ?i jurispruden?a citat?).

46 Dac? aceasta din urm? nu reu?e?te s? concilieze punctele de vedere ale institu?iilor competente în leg?tur? cu legisla?ia aplicabil? în spe?ă, statul membru pe teritoriul c?ruia lucr?torul vizat efectueaz? o munc? dispune cel pu?in de posibilitatea, ?i aceasta f?r? a aduce atingere eventualelor c?i de atac de natur? jurisdic?ional? care exist? în statul membru din care face parte institu?ia emitent?, de a ini?ia o procedur? de constatare a neîndeplinirii obliga?iilor, conform articolului 259 TFUE, pentru a permite Cur?ii s? examineze, cu ocazia unei asemenea ac?iuni, chestiunea legisla?iei na?ionale aplicabile lucr?torului respectiv ?i, prin urmare, exactitatea men?iunilor care figureaz? în certificatul E 101 (Hot?rârea din 10 februarie 2000, FTS, C?202/97, EU:C:2000:75, punctul 58).

47 Dac? s?ar admite c? institu?ia na?ional? competent? poate s? ob?in?, prin sesizarea unei instan?e a statului membru gazd? al lucr?torului vizat din care face parte aceasta, declararea nevalidit??ii unui certificat E 101, sistemul întemeiat pe cooperarea loial? dintre institu?iile competente ale statelor membre ar risca s? fie compromis (Hot?rârea din 26 ianuarie 2006, Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, punctul 30).

48 Din cele ce preced? rezult? c?, atât timp cât nu este retras sau nu este declarat nevalid, certificatul E 101 se impune în ordinea juridic? intern? a statului membru în care lucr?torul salariat se deplaseaz? pentru a efectua o munc? ?i, prin urmare, este obligatoriu pentru institu?iile acestui stat membru (a se vedea în acest sens Hot?rârea din 26 ianuarie 2006, Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, punctul 31).

49 Din aceasta decurge c? o instan?? a statului membru gazd? nu este abilitat? s? verifice validitatea unui certificat E 101 în raport cu elementele în temeiul c?rora a fost eliberat (a se vedea în acest sens Hot?rârea din 26 ianuarie 2006, Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, punctul 32).

50 Curtea a statuat deja, pe de alt? parte, c?, în m?sura în care certificatul E 101 este obligatoriu pentru institu?ia competent? a statului membru gazd?, nimic nu ar justifica nerespectarea certificatului în discu?ie de c?tre persoana care utilizeaz? serviciile unui lucr?tor. În cazul în care are îndoieli cu privire la validitatea certificatului, această persoan? trebuie totu?i s? informeze institu?ia în cauz? în acest sens (Hot?rârea din 9 septembrie 2015, X ?i van Dijk, C?72/14 ?i C?197/14, EU:C:2015:564, punctul 42 ?i jurispruden?a citat?).

51 Prin urmare, un certificat E 101 eliberat de institu?ia competent? a unui stat membru, conform articolului 12a punctul 1(a) din Regulamentul nr. 574/72, în pofida faptului c?, potrivit institu?iilor ?i instan?elor statului membru în care se efectueaz? munca, lucr?torii în cauz? nu intr? în domeniul de aplicare al articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, este obligatoriu atât pentru aceste institu?ii ?i pentru aceste instan?e, cât ?i pentru persoana care utilizeaz? serviciile acestor lucr?tori.

52 Faptul c? lucr?torii în cauz? nu intr? în mod v?dit în domeniul de aplicare al articolului 14 men?ionat nu schimb? cu nimic considera?iile care preced?.

53 Astfel, întrucât Curtea a stabilit, în cadrul jurispruden?ei sale, procedura care trebuie urmat? pentru solu?ionarea eventualelor diferende dintre institu?iile statelor membre în cauz? privind validitatea sau exactitatea unui certificat E 101, institu?iile statelor membre aflate în situa?ia de a aplica Regulamentele nr. 1408/71 ?i nr. 574/72, inclusiv Confedera?ia Elve?ian?, conform Acordului CE?Elve?ia, trebuie s? respecte aceast? procedur?, chiar dac? s?ar demonstra c? condi?iile în care se desf???oar? activitatea lucr?torilor în cauz? nu intr? în mod v?dit în domeniul de aplicare material al dispozi?iei în temeiul c?reia a fost eliberat certificatul E 101.

54 În acest context, argumentele invocate de guvernul francez ?i de URSSAF în ceea ce prive?te ineficacitatea procedurii men?ionate ?i necesitatea de a preveni concuren?a neloial?, precum ?i dumpingul social nu pot s? justifice în niciun mod nerespectarea acesteia ?i nici, a *fortiori*, decizia de a înl?tura un certificat E 101 eliberat de institu?ia competent? a unui alt stat membru.

55 Asemenea argumente nu pot fi considerate întemeiate nici pentru a modifica, în împrejur?ri precum cele în discu?ie în litigiul principal, jurispruden?a Cur?ii în aceast? privin??.

56 Astfel, mai întâi, în cadrul litigiului principal, din dosarul prezentat Cur?ii reiese c? autorit???ile franceze nici nu au epuizat calea dialogului cu casa de asigur?ri sociale elve?ian?, nici m?car nu au încercat s? sesizeze comisia administrativ?, a?a încât faptele aflate la originea acestui litigiu nu pot fi de natur? s? eviden?ieze pretense deficien?e ale procedurii stabilite prin jurispruden?a Cur?ii sau s? demonstreze imposibilitatea de a solu?iona eventuale situa?ii de concuren?? neloial? sau de dumping social, dup? cum a ar?tat avocatul general la punctele 75 ?i 82 din concluzii.

57 Apoi, trebuie s? se observe c? Decizia nr. 181 ?i?a însu?it principiile juridice care reies din jurispruden?a Cur?ii referitoare la certificatul E 101, inclusiv obliga?ia de a supune comisiei administrative eventualele divergen?e referitoare la legisla?ia aplicabil? faptelor care se afl? la baza eliber?rii unui certificat E 101.

58 Pe de alt? parte, legiuitorul Uniunii prevede, la articolul 84a alineatul (3) din Regulamentul nr. 1408/71, în cazul unor dificult???i de interpretare sau de aplicare a acestui regulament care pot pune în discu?ie drepturile unei persoane vizate de acesta, în primul rând, calea dialogului dintre institu?iile competente ale statelor membre în cauz? ?i, în al doilea rând, sesizarea comisiei administrative.

59 În plus, Regulamentul nr. 987/2009, actualmente în vigoare, a codificat jurispruden?a Cur?ii, consacând caracterul obligatoriu al certificatului E 101 ?i competen?a exclusiv? a institu?iei emitente în ceea ce prive?te aprecierea validit???ii certificatului men?ionat ?i preluând în mod explicit procedura repus? în discu?ie de guvernul francez ?i de URSSAF ca modalitate de solu?ionare a diferendelor privind atât exactitatea documentelor întocmite de institu?ia competent? a unui stat membru, cât ?i stabilirea legisla?iei aplicabile lucr?torului vizat.

60 În sfârșit, faptul că, în speță, statul emitent al certificatelor E 101 este Confederația Elvețiană și că, prin urmare, nu poate fi inițiată o eventuală acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în raport cu acest stat, astfel cum a arătat guvernul francez, nu are nicio incidență asupra caracterului obligatoriu al certificatelor E 101 în discuție în litigiul principal, întrucât Acordul CE/Elveția prevede propriul sistem de soluționare a diferendelor dintre părțile contractante, după cum a subliniat avocatul general la punctul 65 din concluzii.

61 Având în vedere considerațiile care preced, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 12a punctul 1(a) din Regulamentul nr. 574/72 trebuie interpretat în sensul că un certificat E 101 eliberat de instituția desemnată de autoritatea competentă a unui stat membru, în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, este obligatoriu atât pentru instituțiile de securitate socială ale statului membru în care se efectuează munca, cât și pentru instanțele acestui stat membru, chiar și atunci când acestea constată că condițiile în care se desfășoară activitatea lucrătorului vizat nu intră în mod vădit în domeniul de aplicare material al acestei dispoziții din Regulamentul nr. 1408/71.

Cu privire la cheltuielile de judecată

62 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 12a punctul 1(a) din Regulamentul (CEE) nr. 574/72 al Consiliului din 21 martie 1972 de stabilire a modalităților de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 647/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2005, trebuie interpretat în sensul că un certificat E 101 eliberat de instituția desemnată de autoritatea competentă a unui stat membru, în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul nr. 118/97, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 647/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2005, este obligatoriu atât pentru instituțiile de securitate socială ale statului membru în care se efectuează munca, cât și pentru instanțele acestui stat membru, chiar și atunci când acestea constată că condițiile în care se desfășoară activitatea lucrătorului vizat nu intră în mod vădit în domeniul de aplicare material al acestei dispoziții din Regulamentul nr. 1408/71.

Semnături

* Limba de procedură: franceza.